

Х АНГИЙН МОНГОЛ ХЭЛ, БИЧГИЙН АНГИ
ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН СЭДЭВ

ЗАХИРАЛ

БАТЛАВ.

Ж. БОЛОРМАА

ТУЗ2161 0720050063 8030482

А ХУВИЛБАР

МИНУТ

Анги: 10... Овог..... Нэр:

ХУГАЦАА: 60

МОНГОЛ ХЭЛ – хэл зүй 16 оноо

1. Энгийн өгүүлбэрийг тохирох холбоосоор холбож, зөв найруулгатай нийлмэл өгүүлбэр бүтэээ өгүүлбэрийн гишүүдээр зураарай. Нөхөх холбоос \ -сон, -х, -дог, -х+д, -вал, -тал \ | 4

онoo |

Хөх өнгөөр тодотго... газар усны нэр 72 хувь байгааг хар-... ихэнх нь ус байна.

2. Дараах хэлцийг ойролцоо утгатай нь зөв харгалзуулна уу? | 4

онoo |

- a. Тангтай тэнийх 1. Амь нэгтэй
b. Нүд үзүүрлэх 2. Хужирхай тэнийх
c. Нэр хеөдөх 3. Ад үзэх
d. Төө зайлгүй 4. Толгой цистах

ТҮЛХҮҮР:

3. Холбох үг, нөхцөлийг харгалзуулна уу. | 4

онoo |

- a. -вел 1. зэрэгцүүлэн холбох нөхцөл
b. хийгээд 2. зэрэгцүүлэн холбох үг
c. тулд 3. угсуулан холбох нөхцөл
d. -ч 4. шалтгааны утгат угсуулан холбох үг

ТҮЛХҮҮР:

4. А. Дараах өгүүлбэрээс алдаатай 1 үгийг олоод зөв болгон бичээд дүрмийг тайлбарлаарай. | 2

онoo |

Бээрийн газраас моридын төвергөөн чагнах гэж чих тавин, цээж дүүрэн агаарыг хэнхдэг яран залгилж бараа харах нэгэнд хуучин буурь олдохооргүй нүд алдам цэлийх монголын талд саахалтынхан хөл ихтэй үймэлдэн эхнэр хүүхнүүд борви бохисхийлгүй идээ цагаа болон зоог шүүс бэлтгэж, хүн бүрийг дайлж цайлж харагдана..

Алдаатай үг. Зөв болгох

ЗБД-ийн

тайлбар:

- Б. Бүтээврийн нийлцийг тохирох дүрэмд харгалзуулаарай. | 2

онoo |

- a. бахархал + ын 1. Заримдаг гийгүүлэгчийг эгшигжүүлэх үүрэгтэй.
b. олбор + оос 2. Зөвлүүлэх үүрэгтэй эгшигийг гээхгүй.

- c. үзэгдсэн + ийг 3. Балархай эгшиг үүрэггүй болсон тул гээнэ.
d. Сорил + оор 4. Эгшигт гийгүүлэгчийг эгшигжүүлэх үүрэгтэй.

ТҮЛХҮҮР:

УРАН ЗОХИОЛ:

5. Зохиолын өгүүлэгдэхүүний бүрдэл хэсгүүдийн тодорхойлолтыг зөв хариутай нь зөв харгалзуулаарай. | 5 оноо

- |
a. Төгсгөл	1. Зохиолын эхлэл хэсгийг залган хөгжүүлж, улмаар зөрчил үүсгэн, үйл явдлын цаашдын өрнөх шалтгаан болж буй хэсэг
b. Эхлэл	2. Зохиолын үйл явдал, зөрчил тэмцэл алгуур хөгжсөөр цаашид үргэлжлэх аргагүй болтлоо хурцдаж, дээд цэгтээх үрсэн хэсэг
c. Зангилаа	3. Өгүүлэгдэхүүний өрнөх дэвсгэр суурь бөгөөд цаашид зохиолын зөрчил, тэмцэл гарах ахуй амьдрал нийгмийн нөхцөл, гол баатруудын тухай танилцуулдаг хэсэг
d. Туйл	4. Зохиолын өөрийн үнэлэмж, хандлага, дүгнэлт бүхий хэсэг
e. Өрнөл	5. Зангилаа бий болсноос хойш тэрхүү эгзэгтэй зангилааны

ТҮЛХҮҮР:

6. Бодончар мунхаг юуны учир урагт үл тооцогдсон бэ? Түүний учрыг тайлбарлаарай.

| 2 оноо |

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Тэмүжин Жамуха хоёр анд бололцохдоо Тэмүжин Жамухад юу юу өгсөн бэ? Нөхөж бичээрэй. | 2

онoo |

- 1..... 2.....
3.....

ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ:

8. Үндэсний бичгээс кирилл бичигт хөрвүүлж бичээрэй. | 5
онoo |

Бан мэдээллийн нийтийн замжилсан
зохион байгуулалтад олон нийтийн замжилсан

ЗОХИОН НАЙРУУЛАХ :

9. “Миний бахархалт хүмүүн” сэдвээр хөрөг бичээрэй.

|10 оноо|

Бичихдээ: Эхийн бүтэц, өнгө аяс, сэдэв, агуулгыг оновчтой гаргаж, баримт мэдээллийг зохистой ашиглан, гаргацтай, найруулга сайтай, зөв бичих дүрмийн алдаагүй 150-180 үгэнд багтаан бичээрэй.

**Х АНГИЙН МОНГОЛ ХЭЛ, БИЧГИЙН АНГИ
ДЭВШИХ ШАЛГАЛТЫН СЭДЭВ**

Б ХУВИЛБАР

МИНУТ

Анги: 10... Овог..... Нэр:

ХУГАЦАА: 60

МОНГОЛ ХЭЛ – хэл зүй

1. Энгийн өгүүлбэрийг тохирох холбоосоор холбож, зөв найруулгатай нийлмэл өгүүлбэр бүтэээ өгүүлбэрийн гишүүдээр зураарай. Нөхөх холбоос \ -сон, -х, -дог, -х+д, -вал, -тал \ | 4
оноо |

Хүрэн өнгөөр тодотго... газар усны нэр 89 хувь байгааг хар-... ихэнх нь уул байна.

2. Дараах хэлцийг эсрэг утгатай нь зөв харгалзуулна уу? | 4
оноо |
a. Шар нар бор хоног өнгөрөөх
b. Тэнгэр газар шиг
c. Ухаанд нь ухна үхсэн
d. Борооны дараах мөөг
1. Өдрийн од, өвлүүн цэцэг
2. Усны дусал шиг
3. Цээжийн бөх

ТҮЛХҮҮР:

3. Холбох үг, нөхцөлийг харгалзуулна уу.
a. улмаас 1. шалтгааны утгат угсруулан холбох үг
b. агаад 2. угсруулан холбох нөхцөл
c. -төл 3. зэрэгцүүлэн холбох нөхцөл
d. -ж 4. зэрэгцүүлэн холбох үг

ТҮЛХҮҮР:

4. А. Дараах өгүүлбэрээс алдаатай 1 үгийг олоод зөв болгон бичээд дүрмийг тайлбарлаарай. |

Зоноо |

Бээрийн газараас морьдын төвөргөөн чагнах гэж чих тавин, цээж дүүрэн агаарыг хэнхдэг яран залгилж бараа харах нэгэнд хуучин буурь олдохооргүй нүд алдам цэлийх монголын талд саахалтынхан хөл ихтэй үймэлдэн эхнэр хүүхнүүд борви бохисхийлгүй идээ цагаа болон зоог шүүс бэлтгэж, хүн бүрийг дайлж цайлж харагдана.

Алдаатай үг. Зөв болгох

ЗБД-ийн

тайлбар:

Б. Бүтээврийн нийлцийг тохирох дүрэмд харгалзуулаарай.

a. сахил + аар	1. Ялгах үүрэгтэй эгшгийг гээхгүй.
b. нугалбар + ыг	2. Зөөлрүүлэх үүрэгтэй эгшгийг гээхгүй.
c. цочтол + оо	3. Эгшигт гийгүүлэгчийг эгшигжүүлэх үүрэгтэй.
d. чанар + ын	4. Заримдаг гийгүүлэгчийг эгшигжүүлэх үүрэгтэй.

ТҮЛХҮҮР:

УРАН ЗОХИОЛ:

5. Зохиолын өгүүлэгдэхүүний бүрдэл хэсгүүдийн тодорхойлолтыг зөв хариутай нь зөв харгалзуулаарай.

a. Төгсгөл	1. Зохиолын эхлэл хэсгийг залган хөгжүүлж, улмаар зөрчил үүсгэн, үйл явдлын цаашдын өрнөх шалтгаан болж буй хэсэг
b. Туйл	2. Зангилаа бий болсноос хойш тэрхүү эгзэгтэй зангилааны учир зүйг олохын тулд чөлөөтэй өрнөж буй хэсэг
c. Зангилаа	3. Зохиолын өөрийн үнэлэмж, хандлага, дүгнэлт бүхий хэсэг
d. Эхлэл	4. Зохиолын үйл явдал, зөрчил тэмцэл алгуур хөгжсөөр цаашид үргэлжлэх аргагүй болтлоо хурцдаж, дээд цэгтээ хүрсэн хэсэг
e. Өрнөл	5. Өгүүлэгдэхүүний өрнөх дэвсгэр суурь бөгөөд цаашид зохиолын зөрчил, тэмцэл гарах ахуй амьдрал нийгмийн

ТҮЛХҮҮР:

6. Бодончар мунхаг Бухату салжи ахдаа "Ax aa, ax aa, bie тэргүүтэй, дээл захтай нь сайн" хэмээн хэлсэн үгийн утгыг тайлбарлаарай.

2 оноо |

7. Жамуха, Тэмүжин нар анд бололцохдоо Жамух Тэмүжинд юу юу өгсөн бэ? Нөхөж бичээрэй.

оноо |

| 2

1.
3.

2.

ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ:

8. Үндэсний бичгээс кирилл бичигт хөрвүүлж бичээрэй.

| 5

оноо |

Оюун
Түншүү
Багасгаан
Хүн
Баруун
Дэлхий
Азийн
Олон улсын
Монгол Улс
Олон
Түншүү
Багасгаан
Хүн
Баруун
Дэлхий
Азийн
Олон улсын
Монгол Улс
Олон

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ЗОХИОН НАЙРУУЛАХ:

9. "Миний бахархалт хүмүүн" сэдвээр хөрөг бичээрэй.

| 10 оноо

|

Бичихдээ: Эхийн бүтэц, өнгө аяс, сэдэв, агуулгыг оновчтой гаргаж, баримт мэдээллийг зохистой ашиглан, гаргацтай, найруулга сайтай, зөв бичих дүрмийн алдаагүй 150-180 үгэнд багтаан бичээрэй.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....